

Sygn. akt V CNP 11/19

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Szanciło

w sprawie ze skargi K. Sp. jawna w G.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego
w O. z dnia 23 listopada 2018 r., sygn. akt VI Ga (...),
w sprawie z powództwa K. Sp. jawna w G.
przeciwko P. [...] S.A. w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 września 2019 r.,

I. odrzuca skargę;

**II. zasądza od K. Sp. jawna w G. na rzecz P. [...] S.A. w W.
kwotę 2700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu
kosztów postępowania skargowego.**

UZASADNIENIE

Skarżący K. sp. j. w G. wniosła - na podstawie art. 424¹ § 1 k.p.c. - o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 23 listopada 2018 r., sygn. akt VI Ga (...), wydanego w sprawie o zapłatę. W. uzasadnieniu powołał się na naruszenie art. 386 § 2 w zw. z art. 378 § 1 w zw. z art. 379 pkt 5 k.p.c. oraz art. 232 i 130⁴ § 1, 2 i 5 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku jest nadzwyczajnym środkiem prawnym pozwalającym na zakwestionowanie orzeczeń, których wydanie stało się źródłem szkody, a które równocześnie pozostają w oczywisty i rażący sposób sprzeczne z prawem. Podstawę uwzględnienia skargi stanowić może wadliwość orzeczenia o zasadniczym i ewidentnym charakterze, nie zaś każdy, nawet marginalny czy wątpliwy, wypadek jego sprzeczności z prawem (zob. np. postanowienia SN: z dnia 23 października 2014 r., V CNP 15/14, niepubl. i z dnia 16 czerwca 2015 r., IV CNP 72/14, niepubl.). Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku posiada ściśle określony cel - służąc uzyskaniu prejudykatu w rozumieniu art. 417¹ § 2 k.c., niezbędnego do dochodzenia odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa w odrębnym postępowaniu.

Zarysowana powyżej szczególna funkcja omawianej skargi w polskim systemie prawa determinuje postrzeganie tego środka zaskarżenia jako środka prawnego o ściśle sformalizowanym charakterze. Wiąże się to z kreowaniem po stronie podmiotów skarżących obowiązku ścisłego wykazania przesłanek dopuszczalności skargi określonych w art. 424¹ § 1 k.p.c. oraz spełnienia wymagań skargi wyróżnionych w art. 424⁵ § 1 k.p.c. Skarga o stwierdzenie niezgodności prawomocnego orzeczenia z prawem powinna zatem zawierać oznaczenie orzeczenia, od którego została wniesiona, ze wskazaniem w jakiej części zostało ono zaskarżone, przytoczenie jej podstaw i ich uzasadnienie, wskazanie przepisu prawa, z którym orzeczenie to jest niezgodne, uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy,

wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe oraz wniosek o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem. Zachowanie powyższych wymagań konstrukcyjnych skargi podlega przy tym badaniu przez Sąd Najwyższy przy wniesieniu skargi, zaś uchybienie tym wymaganiom nie podlega sanowaniu i skutkuje odrzuceniem skargi *a limine* (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).

Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie wyjaśnił jednocześnie, że powyższe wymagania konstrukcyjne powinny być spełnione w sposób kumulatywny, a nadto że każde z nich ma charakter samoistny i powinno być spełnione samodzielnie, niezależnie od innych (zob. m.in. postanowienia SN: z dnia 20 lipca 2005 r., IV CNP 1/05, niepubl. i z dnia 7 sierpnia 2012 r., III CNP 14/12, niepubl.).

Stwierdzić należy, że nie zostało spełnione przez skarżącą wymaganie określone w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., tj. wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Dążąc do realizacji powyższego wymagania formalnego, w uzasadnieniu wniesionego środka zaskarżenia wskazano, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (s. 2v skargi).

Zawarte w uzasadnieniu skargi stanowisko skarżącej w kwestii dopuszczalności wzruszenia orzeczenia objętego zaskarżeniem pomija okoliczność, iż w dniu 3 kwietnia 2018 r., a więc przed wniesieniem skargi, do polskiego systemu prawnego wprowadzono kolejny nadzwyczajny środek zaskarżenia, tj. skargę nadzwyczajną, której celem jest eliminacja prawomocnych orzeczeń naruszających zasady lub wolności i prawa człowieka i obywatela określone w Konstytucji albo w sposób rażący naruszających prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie (art. 89 i n. ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 825 ze zm.). Ze względu na to, że uwzględnienie skargi nadzwyczajnej - zgodnie z art. 398¹⁵ i 398¹⁶ k.p.c. w zw. z art. 95 ustawy o SN - prowadzi do uchylecia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania albo do uchylecia zaskarżonego orzeczenia i orzeczenia na nowo co do istoty sprawy, a więc do eliminacji przyczyny „szkody judykacyjnej”, to dla spełnienia wymagania określonego

w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. koniecznym było również wykazanie przez skarżącego we wniesionym środku zaskarżenia, że wzruszenie zaskarżonego wyroku nie jest możliwe w wyniku wniesienia skargi nadzwyczajnej (zob. np. postanowienia SN: z dnia 30 sierpnia 2018 r., III CNP 9/18, niepubl. i z dnia 6 listopada 2018 r., II CNP 17/18, niepubl.).

Z tych względów oraz uwzględniając szczególną regulację zawartą w art. 424⁸ § 2 k.p.c., orzeczono o odrzuceniu skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia z powodu pierwotnej jej niedopuszczalności, spowodowanej powstaniem przed jej wniesieniem możliwości zmiany lub uchylenia zaskarżonego wyroku wskutek wprowadzenia dodatkowego środka prawnego. Skarżąca nie wskazała bowiem, a tym samym także nie wykazała, że nie było i nie jest dopuszczalne wzruszenie zaskarżonego orzeczenia poprzez wykorzystanie instytucji skargi nadzwyczajnej. Ponieważ nie zostało spełnione wymaganie określone w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. orzeczono w punkcie I sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 i 99 w zw. z art. 391 § 1, art. 398²¹ i 424¹² k.p.c., z uwzględnieniem § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.).

jw

l.n